

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Cine ar avè dreptul să aleagă pe învățători?*)

O întrebare demulți discutată e aceasta, dar e rău aplicată mai pre-tutindinea, chiar și la noi — Români. Întrebarea că cine să aleagă pe învățători nu este o chestiune așa ne'nsemnată, ca să o privim numai printre degete, mai cu seamă acum, când pentru noi situațiunea în Ungaria este destul de gravă. Și dacă examinăm situațiunea scoalelor populare cu o atențiune mai mare, atunci ne putem convinge, că organizațiunea acestora e destul de bună, dar cu atât mai rău și neconștientos să exercitează aplicarea regulamentelor în organiza-reea prescrisă de legile noastre constituționale. Aceasta bătae de joc a legilor să practicează nu numai la noi Români, ci și la alte popoare din Ungaria, mai ales acolo unde este vorba de un progres național. Constituțiunile bisericilor noastre sunt destul de bune: cu deosebire Români orientali din Ungaria să bucură de drepturile cele mai constituționale, în ceea ce privesc organizațiunea și administrațiunea bisericii și a școalelor. Tractatul meu aci să referesce la afacerile școlare, și anume la alegerea învățătorilor populari, deci numai despre aceasta vreau să vorbesc.

Scim bine că învățătorii se aleg de popor, și în contra acestui drept al poporului, nu cred să fie un suflet de Român, care să rădice protest. Dar cui să-i și treacă prin minte a denega poporului un drept așa sânt, chiar astăzi, când toate popoarele din lume se silesc a se folosi de toate drepturile libertății. Acela care va cuteza a stîrbi numai ceva din drepturile de libertate a le poporului, va fi condamnat și ignorat de toți aceia, cari pre-tind a dice, că judecă cu mintea să-nătoasă.

Astăzi în secul al XIX. toți așa cugetăm. Și așa e și bine.

Dar eacă o surprindere! Eu nu mă pot împăca nici decum cu dreptul poporului nostru de a alege pe învățători, și acest drept de libertate n-ul pot aproba nici decum. Nu putem aproba acest drept al poporului pentru aceea, căci poporul când să folosească de acest drept, arareori cugetă la scopurile noastre de înaintare în cultură, ci numai la interese personale, și așa educațiunea tinerimei de multe ori cade în mâinile unor indiviți, care nci pre departe nu merită a purta numele de „învățător.” Alegerile de învățători în multe locuri sînt un act de licitațiune minuendă, unde poporul să întrece a boteza de „dascăl” pe acel concurent, care promite a servi cu un salariu de tot bagatel; precând cei demni de aceasta funcțiune sînt șiliți a pribegi cu buzele umflate de ici colo, până ce trecându-le voia de dascălie trebuie să apuce pe altă carieră, la care în început chiar așa de mare cunoștință au, pre cum au la educa-

țiune și instrucțiune acei domni învățători cusalariu de 50 — 100 fl., cari afară de az-buchile bătrînilor și de vorbirea pe „slovă” mai sciu sbiera și în biserică — al nouelea glas acărui invențiune lor o și detorim, — apoi din când în când mai norocesc acestia poporul cu cetania de căzanie. Vai de poporul care își pune încrederea sa în astfelu de indiviți.

Dar înzadar vei spune poporului necult, că atari indiviți numai nefericesc pe bieții copii, căroră acceptăm să li se dee o educațiune rațională. Poporul necult maltrat de giurstarile perverse ale situațiunii sale, nu cugetă la alta, decât să scape de multele dări, ear acolo unde e vorba de binele public pentru un ciocan de rachiu își vinde sufletul.

Câte și mai câte escese să întem-plă la alegerile de învățători, — ca și la alte alegeri, — despre care nu e de lipsă a se face aci amintire, căci sciu că fie cine a putut face destul de tristă experiență la alegerile, unde poporul are ocașiune a să folosi de dreptul seu electoral.

Dar să nu cugete nimenea, că fac aceasta observare numai pentru scoalele confesionale. Așa ceva s'au întemplat chiar și la scoalele comunale — în comitatul Hunedoarei, unde de multe ori am avut ocașiune a vedé, că în comună pur românească, comitetul scolaristic constatătoriu numai din membrii români. își au ales de învățător pe un astfel de individ, care sau puțin cunoșcea limba română—de propunere, sau nici decăt. Poftim progres dela o așa școală!

Pentru poporul necult nu e bun acest drept de alegere; el nu scie cine am fost, cine sîntem și ce trebuie să fim. Poporul numai la diua de astăzi cugetă, dar de următori puțin 'i pasă, și așa ușor să lasă a fi amăgit de ori și cine. Unui popor care nu e de ajuns civilizat nu i se pot concede toate drepturile de libertate, ci aceste cad mai mult în competența puterii supreme care are chiemarea de a conduce poporul, mai ales atunci când poporul nu e în stare a se conduce pre sine însuși. Când poporul ar fi de ajuns civilizat, atunci am face cel mai neertat păcat, dacă l'am lipsi de toate drepturile lui.

Alegerea de învățători este o chestiune cu mult mai importantă, ca ori și ce alegere de deputați, pentru că în mâna învățătorului zace tot viitorul națiunii, și fericirea fiecărui om pămîntean depinde aproape numai dela cultura ce a reversato asupra lui educațiunea scoalei. Și aceasta nu e glumă, școala are mare influență la formarea caracterului individual.

Dar să lăsăm acestea. După ce scim că poporul necult este espus la nenumerate întrige și amăgiri față cu alegerile învățătorilor sei, trebuie să cugetăm serios că în așa împregiurări critice, cine să aibă dreptul a alege pe învățătorii populari? Nimenea altul decăt consistoriile bisericesci, în cari ne putem pune toată încrederea că vor denumi la fiesce care școală confensională învățători apți și bine calificați. Dela consistoriile bisericesci putem accepta fără

nici o presupunere, ca stațiunile învățătoresci să fie complinite cu învățători, cari cunosc bine chemarea lor și cari vor desvolta o activitate neobosită, atât în educațiunea și instrucțiunea tinerimei, cât și în toate cauzele de luptă națională.

Cu învățători slabi, lipsiți atât de conștințele pedagogice cât și de alte calități culturale — nu vom pute să ne ajungem scopul nici odată deoarece atari indiviți nu numai că nu pot contribui cu nimica la înaintarea civilizațiunii poporului dar ce e mai mult acestia împedecă foarte mult civilizațiunea poporului, servind poporului cu exemple rele și arătând prin aceasta că școala pentru poporul necult este o instituțiune de cultură zadarnică și dăunoasă.

Decăt se avem atari școale cu atari învățători mai bine nici decăt. Decăt se finim un lucru numai de jumătate mai bine să nu 'l începem. Unde nu se pot înființa școale corespunzătoare acolo nici se nu ne ostentim cu așa ceva.

Și poporul are drept când își face o rea închipuire despre folosul scoalei căci într'adevăr școala cu învățător slab mai mult strică decăt folosească. Cum e învățătoriu așa e și școala.

Așa dar nefiind poporul în stare a urma o adevărată procedură la alegerea învățătorilor sei, atunci nu trebuie să'l încredințăm cu folosirea acestui drept prin care se aruncă și mai afund în întunerecul progresului cultural.

Cu tot dreptul putem pretinde, ca învățătorii să fie denumiți de consistoriile bisericesci, cari vor lua asupra-le toată responsabilitatea pentru o astfel de procedură, și atunci nu ne vom pute plînge că avem mulți învățători slabi. E lucru natural însă ca acesti învățători denumiți de consistoare să fie de ajuns calificați și bine salarisați. Astăzi sunt foarte rău salarisați învățătorii și o ameliorare a salarelor învățătoresci ar avé loc mai pre-tutindenea. Dar despre aceasta încă voiu vorbi-de altadată.

P. Stoica.

Revista politică.

Sibiu, în 20 Ianuarie.

Sesiunea delegațiunilor e obiectul cel mai important ce ocupă în moment lumea politică din monarhia noastră. Comisiunea delegațiunii unguresci a ținut la 31 Ianuarie o ședință, în care s'a discutat creditul extraordinar de 8 milioane; referentul a recomandat votarea creditului cerut, ear ministrul comun de finanțe Slavay a promis că va convoca de nou delegațiunile, dacă s'ar mai cere vre un credit mai considerabil, apoi a declarat că s'au luat toate prec auțiunile pentru a împedeca estinderea insurecțiunii spre Bosnia.

Ministrul de externe Kálnoky atribue cauza rescoalei agitatorilor de profesiune cari s'au întâlnit înainte de aceasta cu 6 ani în peninsula întregă a Balcanilor. Fiind respinși și împrăsciați în urma ocupațiunii, ei

s'au reintors din toate direcțiunile la vatra insurecțiunii. Încăt pentru atitudinea Rusiei față cu revoluțiunea, ministrul s'a exprimat că e convins despre iubirea de pace a împăratului și cabinetului rusesc, ale căror simțeminte loiale cătră imperiul austro-ungar sînt necontestabile. Scirile despre curentele ostile sau neamicabile ce se dice că s'au observat în cercurile mai înalte ale Rusiei, sînt eronate. Atitudinea Rusiei e corectă și corespunde voinței țarului care do-resce a rămâne în relațiuni bune cu noi.

Raporturile monarhiei cu Turcia sînt din cele mai bune; prejudețele și temerile Turciei cu privire la înaintarea pretinsă a Austriei spre Salonic sînt delăturate și aceasta se dovedesce prin promisiunea categorică a Sultanului de a primi junctiunea ferată spre Salonic. Atitudinea Porții dovedesce și astăzi aceeași încredere arătată deja. Și principii din Serbia și Muntenegru au dat dovești despre atitudine corectă și loială.

Aceste asigurări, primite cu aplause din partea comisiunii, sînt liniștitoare. Numai viitoriul va arăta, dacă calculii ministrului sînt esacți.

Ca ilustrațiune la declarațiunile făcute de ministrul de externe în comisiunea delegațiunii unguresci cu privire la atitudinea Rusiei e de remarcat discursul generalului rusesc Scobelef ținut la un banchet. Generalul a ținut între altele: „La marea adriatică togma se luptă un popor pentru credință și independență” și apoi a terminat cu cuvintele: „Nu pot sfârși dlor, mise stringe inima de durere. „O mângăere mare e și rămâne credința în puterea și în misiunea istorică a Rusiei.”

Dela teatrul insurecțiunii se comunică următoarele date oficiale: Generalul Czveits a făcut la 26 Ianuarie o recunoaștere din Mostar spre Zimje cu două batalioane de infanterie, precând în același timp un batalion de vînători plecând din Nevinsie îndeplinea același scop lîngă Glavaticovo. În 27 Ianuarie s'a întemplat o luptă de o jumătate oră cu 1000 de insurgenți pe țermurele drept al Narentei. Insurgenții s'au retras pe linia întregă. Trupele au petrecut noaptea în pozițiunile lor și în 28 Ian. s'au reintors la Mostar și Nevesnie neavînd intențiunea de a urmări mai departe pe insurgenți. Perderi au fost: un locotenente sup. mort, doi soldați răniți greu, trei răniți ușor. În 31 Ianuarie cam 40 de insurgenți fură respinși după o luptă fără perderi pe înălțimile dela Svorcan (lîngă Corito) spre granița Muntenegrului. —

Ministeriul cel nou francez s'a format deja și e compus din următorii bărbați: Freycinet, presidiu și esterne, Say finance. Ferry, instrucțiune, Goblet interne, Humbert justițiă, Billot resboiu, Jauréguiberry marină, Varroy, lucrări publice, Tirard agricultură, Cochery comunicațiune.

Denumirea lui Say la ministeriul de finance a făcut o bună impresiune asupra bursei și asupra cercurilor financiare.

*) Publicăm acest articol ca o părere, despre care încapă discusiune atât pro cât și contra. Red.

Noul cabinet va întâmpina opozițiune energică din partea lui Gambetta în camera deputaților.

Din dieta Ungariei.

(Urmare.)

Ministrul president C. Tisza: Voiu vorbi la obiect pe scurt și cu sânge rece cum cere un asemenea obiect. Observ mai întâiu că întrucât votarea fondului de dispozițiune de regulă e privită ca cestiune de încredere eu mă bucur foarte că dl deputat nu mi-a votat fondul și-l rog ca se nu aibă încredere în mine. (Ilaritate și strigări: „éljen“)

Încât pentru meritul obiectului dl deputat Herman a adus în discușiune o scrisoare volantă apărută în Germania atrăgându-mi atențiunea asupra împregiurării, că guvernul are datorința a paralisa acea scrisoare. Eu țin și de astădată că mi-ar fi rușine, dacă ași ave lipsă să fie reflectat din partea dlui deputat Herman, că adevărat guvernul s'și facă datorința. (Aplause). Este datorința guvernului a lucra ca cercurile guvernamentale și printrênsele națiunile să fie lămurite despre aceea ce este adevărat și neadeverat din acele afirmațiuni, și citez a afirma, că acele cercuri sunt departe de a crede fie și numai a mia parte din cele cuprinse în asemenea pamflete.

A doua problemă a guvernului este a lucra, ca să dispună deslușirea adevăratei stări a lucrurilor în foile străine și eu cred că cine urmărește cu atențiune foile străine nu va pute dice că nu s'a făcut nimic și în privința aceasta; eu nu țin, că aceasta s'a făcut direct de către guvern, dar guvernul s'a îngrijit ca cercurile respective să fie informate.

Dealtmintrenea nu pot a nu reflecta cu unele cuvinte la cele ce s'au țin aici.

Nu se poate tăgădui că o parte dintre Sasii din Transilvania răspândesc prin foile lor nise idei ce se află în contradicere cu realitatea. (Așa e!) Nu se poate tăgădui nici aceea, că eu am cercat să proced pe cale legală contra acelor articuli, dar juriul a achitat pe acușai pentru articuli inimici patriei. (Adeverat este!) Deci nu este o omisiune din parte-mi dacă se întemplantă asemenea lucruri fără a fi pedepsite, pentru că au trebuit să rămân între marginele legii.

Repet, într'adevăr să răspândesc astfel de sciri și în faptă e de regretat, că bărbați însemnați și renumiți se află subscriși pe unele scripte ce răspândesc mai departe acele neadeveruri. Față cu aceste lucruri nu există alt espedient decât deslușirea. Și eu sunt convins, că acei bărbați cari au scris acele scrisori, după ce vor primi deslușirea — aceasta firesce nu se poate face în vr'o câte-va zile, fiind că se cere timp — se vor desface de către acei ce i-au sedus.

Fără de a intra în detaliurile acestor scrisori și cărți, îmi iau voia a observa că acela ce a scris cartea, e un învățat într'adevăr renumit și-a înscris numele, a spus relațiunile imparțiale cu o temeinicie și iubire de adevăr, cum o vedem la francezul, care ne povestea că magnații unguri din Budapesta merg la balurile mascate în gală ungurească și că în Fűred luna nu apunenic odată, (Ilaritate.)

Dl deputat amintesece acea ce face reuniunea Sct. Ladislau în interesul Ciangăilor. Aceasta nu împoartă nimic; dl. deputat ar pute face asemănare între ambele lucruri numai atunci când ar dovedi, că acea societate voiesce a agita pe Maghiarii Ciangăi acolo și pe noi aici contra populațiunii de acolo, dar aceasta dovadă nu-i va succede. (Adevărat! Așa este!)

Dl deputat ne reflectează la aceea ce s'ar întemplantă în aceasta casă când ar exista undeva într'alt stat două mi-

lioane de Maghiari. Mai întâiu, dle deputat, în Transilvania nu există două milioane de Sasi, (Ilaritate, adevărat este!) și eu accentuez aceasta cu intențiune pentru că Ungaria într'adevăr are într'alte părți cetățeni germani cu credință către națiunea lor, cari cu toate acestea sunt patrioți unguri buni. (Adevărat este! Așa e!) Și nu numai că nu sunt două milioane de Sasi, (Strigări: Har domnului că nu sunt atâta!) dar har dlui că nu toți sunt aliații tendențelor îndreptate contra statului unguresc cum ar voi mulți a-i înfățișa. (Așa e! Adevărat e!)

Dl deputat se plânge de asuprire, amintesece vechile privilegii și dice că noi voim ca nimenea se nuși mai vorbească limba sa maternă. Cumcă s'au făcut în țeară asemenea afirmațiuni sporadice cu graiul sau în scris aceasta nu o știu dar cumcă în Ungaria nu există nici o partidă care se fi înscris acest scop pe drapelul seu, aceasta o știu. (Așa e! Adevărat e!) Dar este ceva ce noi toți am înscris pe stindardele noastre și aceea e: Fiecare să-și cultive naționalitatea sa după plac, e însă și îndatorat a recunoască statul unguresc *qua talis* și ași implini datorințele sale către stat. (Aprobări sgomotoase.)

On. Casă! Cât de puțin șovinism este în Ungaria, aceasta se poate dovedi numai prin aceea, că tocma în timpul când se inscenase aceasta agitațiune și aceste acușări nefundate contra națiunii unguresci nici legislativa ungurească, nici guvernul unguresc, nici confesiunea ce consistă, am pute dice mai numai din Maghiari nu s'au abătut dela calea corectă de a dispune învățarea obligată a limbei germane în scoalele de mijloc. (Adevărat! Așa e!)

Deci a mai vorbi de șovinism, de asuprirea limbei germane, aceasta nu poate se aibă nici aparența adevărului. (Adevărat! așa e!)

Trebuie se mai observ în mod categoric — domnii deputați se pot provoca la trecut, se studieze însă și istoria Sasilor și a celorlalți conaționali ai acestora și vor vedea că printre înrudiții lor nu este nici măcar un fragment care se fie avut atâtea drepturi și libertăți câte au avut Sasii din Transilvania. (Adevărat! așa e!) Recunoștința nu e însușire politică, (Strigări: Nu e o însușire a Sasilor!) dar nici nu o cere nimenea dela dênșii, putem însă se cerem dela dênșii simțul de ecuitate și dreptate. (Așa e!)

Și dacă vor vedea acea ce este iertat aici în Ungaria seminției săsesci asuprite și prigoniți, dacă vor vedea, ce este iertat Polonilor în Posen, ce este iertat Francezilor în Alsația Lotaringia (Aprobări sgomotoase) apoi cerce a schimba soarta lor cu a acelora! (Aplause vii prelungite.)

Em. Ivánka povestesece că a călătorit la Dortmund la adunarea generală a reuniunii Gustav Adolf, pentru a mulțami pentru simpatia acestia către biserica evangelică din Ungaria. La un prânț amicabil, dice oratorul, s'a aretat, la ce asupriți sunt espuși Germanii din Ungaria. În loc de a răspunde m'am adresat către un German de față care locuise 17 ani în Orșova (cătră fiul presidentului judecătoresc din Dortmund) cu numele Brand și i-am țin să răspundă la această inovățiune. Și acesta nu scia se spună destule laude despre libertățile acordate. În fine oratorul termină cu observarea că ar trebui să se încuviințeze des esprimita rogară a Evangelicilor din Transilvania de a li se permite să se încorporeze la superintendența de dincolo de Tisa. (Aprobări.)

Bl. Orban arată că Sasii nu sunt așa numeroși cum țin ei, numărul lor e abia 120,000. În trecut ei au avut mai multe drepturi decât sarcini. În răsboaie nu-i au putut întrebunța ni-

menea pentru lipsa lor de curagiu. (Ilaritate în stinga extremă.) Sasii sunt pe cale de a se stinge, cauzele sunt cunoscute. Dealtmintrenea nemulțemirea între dênșii nu e așa mare, ea e alimentată numai de unii vânători de funcțiuni. Ungurii ce locuiesc printre dênșii sunt torturați în modul extrem. Și jargonul ce-l vorbesc nici nu e german, ei mai ales cei din depărtare nici nu se pot înțelege între sine și trebuie se recurgă la limba română, dacă voiesc să se înțeleagă. Ei se provoacă la privilegii muceđite, pe basa acestora ar pute să ceară și Secuiei prerogative, dar Secu i au renunțat la privilegii. În fine oratorul roagă guvernul se lucre cu toate mijloacele ca se se lămurească opiniunea publică indusă în eroare.

Des. Szilagy declară că dînsul ca opozițiune nu votează fondul de dispozițiune. Încât pentru cestiunea pusă pe tapet e de părere, că ori cine doresce consolidarea Ungariei trebuie să se silească a paralisa escarea frecărilor între naționalități. Lui Gull i observă oratorul, că i ar fi părut mai bine, dacă acest reprezentant al Sasilor s'ar fi arătat mai puțin martir și mai mult obiectiv. Nu a fost de lipsă să se facă declarațiunea, că dînsul ține la naționalitatea sa și se ne facă a crede că la noi s'ar cere mare curagiu pentru a face o asemenea declarațiune. (Aprobări vii.) Se nu creadă însă că a sărit într'un abis deschis. (Aprobări vii.) Față cu ca lumniile îngrămădite în foile esterne oratorul ar fi așteptat ca Gull prelungă declarațiunea, că ține la naționalitatea sa să se fi declarat, că simte și ca cetățean de stat al Ungariei. Punctul de vedere principal e: a cere și a deștepta încredere.

Cei ce se provoacă la reuniunea Sct. Ladislau uită, că spriginul din partea Schulvereinului are un ascuțit politic, el se dă conaționaliilor asupriți. Contra insinuațiunilor ridicate asupra noastră există numai un simț: respingere necondiționată. (Aplause sgomotoase.) Ni-i într'un stat nu li s'au dat naționalităților astfel de drepturi ca în Ungaria. Aceasta s'a făcut cu presupunerea, că ele nu vor făuri arme contra noastră. Fie care cetățean al acestei țări trebuie să stăruiască — și Sasii ca fii și cetățeni ai acestei țări poate că sunt în stare a face — a lămuri opiniunea publică de acasă și din străinătate.

(Va urma.)

Ordonanța în parlamentul din Berlin.

Fiindcă se aștepta, ca în ședința de la 12 Ian. a Reichstagului să se ia în discuțiune manifestul regal, de aceea înainte de deschiderea ședinței s'au umplut toate tribunele. Mai toată diplomația a fost de față.

La a treia lectură a bugetului a luat cuvântul deputatul Hänel și a criticat vehement ordonanța sau manifestul regal. Acest manifest, a țin Hänel, a produs o senzație generală. Este contra constituției de a pune persoana regelui în desbatere politică în discuțiuni parlamentare și nu e în regulă, ca ministrii să se puie în dosul persoanei regelui; prin acea ordonanță regală este făcut responsabil pentru toate și cade responsabilitatea ministrilor. Prin aceasta se pun stavile întregii discuțiuni politice în reprezentațiunea națională; aceasta trebuie să ducă la o crasă; sau regatul sau constituția cătră să se surpe. Acum crede cineva că 'și arată credința către rege dicend: „Nu sunt alt-ceva decât fidelul servitor al regelui.“ Poziția regelui este, că aprobă ori ce măsură numai cu rezervă de a i se pute arăta ceva mai bun. Putearea regelui stă mai pe sus de partide. Demnitatea regelui nu poate fi transmisă nici asupra celui mai înalt func-

ționar. În împregiurări critice se poate întemplantă ca regele să fie chemat să pronunțe cuvântul mântuitor: „Voiu să trăesc în pace cu poporul meu!“ (Foarte bine! stânga.) Ce privește poziția funcționarului în alegeri, observațiunile manifestului stau în contradicere diametrală cu vorbele de mai nainte a le lui Bismarck. Rog să mi se esplice, ce gândesce guvernul asupra vorbelor din manifest, cari impun funcționarilor datorința să reprezinte la alegeri politica guvernului; nici un funcționar n'are dreptul să abuzeze de postul său spre a produce un anume rezultat în alegeri; e imposibil a ține pe funcționar străin de ori ce agitare. Limitele agitațiunii electorale sunt trase prin datorințe, impusă funcționarilor din oficiul lor. Regret aparițiunea acestui manifest și ved în el mai mult un pericol, decât o îmbunătățire a pozițiunii imperiale în Germania și Prusia. Tradițiua glorioasă a dinastiei Hohenzollern n'a prins rădăcini așa solide pretutindeni în Germania și cu deosebire în provinciile nouă prusiene, ca în vechia Prusie. Dar prin asemenea manifesturi nuși crează cineva dragoste. (Aplause vii la stânga.)

Principele Bismarck se ridică spre a răspunde lui Hänel. În timpul vorbirei se arată foarte agitat. De mai multeori și părăsesce locul și se duce la tribună. Eu susțin manifestul — dice Bismarck — în calitatea mea de ministru președinte prusian. Manifestul nu crează de loc un drept nou. Dacă manifestul se pune în legătură cu crearea unui conflict, apoi aceasta e un pium desiderium. Guvernul nu vrea conflicte, ci pace cu poporul. Nu citați foi vienezze plătite de francezi ce împărștie aceste sciri de spre conflicte. La noi trebuie în fine combătută legenda constituțională ca și cum regele prusian ar guvernă în sensul lui „regner“ și nu în sensul lui „gouverner.“ Mai e și un alt drept afară de cel scris prusian. Însuși Mommesen a vorbit despre teroarea „absolutismului ministerial față cu regalitatea-umbră.“ Noțiunile de intențiune constituțională sunt învechite. Persoana regelui e inviolabilă și totuși se vorbesce fără respect despre regele. (Voci: Nu e adevărat!)

Bismarck (continuând:) Virchow a făcut o întrun discurs al său. Eu sunt responsabil pentru toate actele regelui, pe cari le-am contrasemnat sau nu. Nu înțeleg, cum în actele guvernamentale se poate pune cu responsabilității ministrului. Totul se face de însuși regele; ministrii redactează numai ce a ordonat regele, dar ei nu guvernă. Tradițiua prusiană corespunde aici întocmai dispozițiilor constituției prusiane. Un rege prusian nu domnesce de plăcere, ci de datorința sa de regent. Regele hotăresce cum au să votese împuterniciții prusieni în consiliul federal și ce atitudine să aibă în Landtagul prusian. Eu n'am ordonat nimic colegilor mei din minister, ci numai regele. Cui avem să mulțumim poziția noastră actuală în lume? Numai regelui. Dacă era să fie după voința majorității parlamentare în timpul conflictului, mai întâiu n'am fi avut o armată organizată. Ministrii de mai nainte n'au știut nici atâtea, că unitatea Germaniei poate fi creată numai cu o armată mare și tare supt comanda regelui Prusiei.

Când Prusia sa dus la Olmütz ministrul de războiu de atunci al Prusiei a țin; „Nu putem opri pe Austria de a nu lua Berlinul: lăsați armele și se nu mai fie războiu!“ Dacă regele n'ar fi făcut o politică a sa proprie, făcend o politică parlamentară, atunci la 1863 supt conducerea vice-presidentului Camerei Behrendt

am fi intervenit pentru insurecțiunea polonă și contra Rusiei. Parlamentelor le place să atace pe guvern acolo unde e sgomot și răscălat, căci aceasta deșteaptă simpatii. În cestiunea Schleswig-Holstein de la 1864, parlamentul a făcut opoziție numai pentru că isbutisem să câștigăm pe Austria pentru coaliție. Dacă în această cestiune eram să ascultăm de parlament, și astăzi am șede încă în ulița Eschenheim. Acest mare fapt l'a îndeplinit numai regele cu propria sa politică. Când în cestiunea Schleswig-Holstein n'am voit să proced destul de repede regele mi-a adresat întrebarea: „Nu ești German?” Regele și schimba ministerele, până ce și realiza voința regală, urmărind o politică națională. Tot-deauna a fost vorba numai de acțiuni regale și nu parlamentare. Preopinantul nare reminiscențe prusiane din tinerețe; făcând cunoștință mai de aproape cu monarchia noastră, vezi că sunt mai mult, de cum credeai. (Bravo! la dreapta.) (Intorcându-se spre partida progresistă:) D-v nu doriți a veni în raporturi mai directe cu regele (contradicții vii în stânga); sunteți în stare să puneți alt-ceva în locul elementului monarchic indisponibil? N'aveți ce pune în locu ce mi mai poți da și tu calcule? Voiți să zdrobiți și să stășiati regalitatea și prin aceasta ne aruncați în chaos. Regele are dreptul să guverneze și aceasta nu permite să i se ia prin restricțiunea constituțiunei.

În alegeri intoxicarea politică nici nu e posibilă, dacă nu va mai fi privit ministrul, ci împăratul și regele ca responsabil pentru toate măsurile. Mi s'a imputat, că sunt laș și mă acoper cu scutul regelui. Se înșală cine crede, că mă supăr de vre o vorbire din parlament și de aceea nu mi fac datoria de soldat spre a cruța pe regele de neplăceri. Aceste atacuri parlamentare nu sunt tocmai așa periculoase. Cine cutează a îmi imputa că sunt laș? În timpul conflictului am fost amenințat cu pușcări și cu confiscarea averii. Neadevărul imputării de lașitate (intors spre stânga) caută să facă a vi-se roși fruntea! Douăzeci de ani am stat pe zid luptând pentru regele meu și d-v mă acuși că sunt laș! acesta e un neadevăr! (Violente intreruperi la stânga: Richter și Hänel strigă: Nimeni n'a dis'o! E un neadevăr!) Bismarck, roșu de mânie, se duce la tribună și strigă: „Cu toate acestea ați dis'o” (strigăte: Nu, nu; Bismarck se întoarce la loc și strigă, adresându-se stângei:) Mulțămii lui Dumnezeu că e așa! (apoi continuă:) Dacă regele m'ar licenția, m'ași duce bucuros pentru tot-deauna! În privința declarațiilor manifestului asupra funcționarilor în alegeri, n'am de gând să restring libertatea în alegeri, dar funcționarii au datoria să apere guvernul de minciuni și calomnii. Funcționarii își pot arăta vederile lor în alegeri dar sunt obligați să nu permită desfigurarea actelor guvernului. Regele e decis să și îndeplinească, ca și predecesorii sei datoria de regent ca păzitor al drepturilor poporului, iar eu nu voi fi tutorele regelui, ci fidelul seu servitor.

Hänel replică: Cancelarul a dis, că i-aș fi făcut imputarea de lașitate personală. Aceste vorbe nu le pot taxa, decât ca fiind luate din vânt și resărite din fantasia cancelariului. Cancelarul s'a folosit de acest pasagiu, numai spre a da ocazie la scene pasionate.

Bismarck: M'am exprimat numai curat nemțese, d. Hänel vrea acum să nege prin întorsături retorice. Este oare o insultă mai mare de cât imputarea de lașitate în serviciu? Sunt deprimat aici cu insultele, dar insulta lui Hänel e incalificabilă.

În 13 Ianuarie s'a continuat desbaterea asupra ordonanței regale în Reichstag.

Lasker a pus întrebarea: Ce l'a făcut eri pe principele Bismarck să vorbească cu atâta pasiune? Este — dice Lasker — aceeași metodă pe care Bismarck a întrebuițat-o în timpul conflictului. Bismarck ne impută, că am fi împedat unirea germană. Această imputare e cu totul fără temei. La 1846 liberalii au proclamat programa națională realizată mai târziu de Bismarck, Din contra guvernul conservator a împedat îndeplinirea acelei programe. În cestiunea Schleswig-Holstein nimeni n'a putut sci, că Austria va fi scoasă diplomaticesce din ducatele Elbei. Cancelarul ar fi putut face oare unitatea imperiului german, dacă la 1870 această cerință nu s'ar fi pus cu entuziasm în toate statele de sud? Cată se protestez că cineva vrea să considere credința către rege ca un monopol al câtor-va persoane din guvern și dintre conservatori. Acesta e un neadevăr și o aroganță. (Neliniște) Aceste cuvinte le a introdus în desbatere însuși cancelarul. Este o legendă a cancelarului, că parlamentul ar voi să depozedeze pe rege și apoi eri cancelarul n'a spus decât legende despre partidele liberale. Cancelarul a umilit Reichstagul, vorbind de pudoare și neadevăruri. Ce va dice străinătatea despre o asemenea tratare a Reichstagului? Bismarck a făcut aluzie la desbinarea din Reichstag cu un fel de sarcasm. Aceasta va fi o lecțiune pentru popor. Atunci și Bismarck va avea respect de majoritatea Reichstagului. Deputații liberali sunt descriși înaintea poporului ca dușmani ai regelui. Dacă guvernul nu vrea să reeunoască expresiunea voinței poporului care ne-a ales, de ce nu recurge la dizolvarea Reichstagului?

Manifestul regal a creat numai conflicte noi între rege și popor. Dar e un triumf al desbaterei, că manifestul a fost condamnat.

Ministrul Puttkamer: Nu poate cineva sta cu sânge rece, când i se impută că se ascunde la spatele regelui. Cancelariul a protestat și deputatul Hänel și-a modificat deja expresiunile, Firesce: Sificistii, nega.

În privința participării funcționarilor la alegeri, ministrul aderă, cam cu sfială, la interpelarea dată de Bismarck. Deci el bate în retragere revocându-și declarația dată mai înainte. Puttkamer urmează: Guvernul e mulțămii cu mersul sesiunii Reichstagului. Ea chiar a repurtat o victorie strălucită în cestiunea Hamburgului. Nu e vorba de nici un conflict; așa ceva scornesc numai corespondenții amăgiți. Manifestul vrea numai să indice limite precise, până unde ajung drepturile regale și monarchice. Tocmai manifestul a spus, că drepturile reprezentațiunei naționale trebuiesc apărute. Liberalii dic, că se ved acum pretutindeni nori negrii de reacțiune. Dar se zăresc alți nori pe orizontul european. (Audi! Audi! Oho!) Da. Mulți nu ved această; când însă acești nori se vor descărca, atunci poporul german va recunoaște, că e apărat de monarchia prusiană.

Windthorst combate aspru pe Bismarck, fără a l'numi, și arată, că espunerea de ieri a istoriei prusiene până la 1866 inclusiv va fi de un mare preț pentru istoriograful viitor. Dar aici în Reichstag nu șed numai prusieni puri, ci și Germani. Acești germani ar putea opune cu totul o altă istorie celei desfășurate ieri. Nu vor protesta oare vechii prusieni, dacă germanii vor propune istoria după cum o înțeleg ei? A fost puțin tact, de a provoca vrajbă prin atari reminiscențe.

Hänel declară, că n'a revocat nimic. El și menține cuvintele de ieri, căci a spus un adevăr obiectiv, că

ministrii refuză responsabilitatea și se-pun supt scutul regelui neresponsabil. El n'a pomenit numele cancelariului. Ministrul Puttkamer a unit un neadevăr obiectiv cu o insinuare nedeamnă, dicând că el (Hänel) și-ar fi retras cuvintele; acesta e un abus.

Ministrul Puttkamer răspunde cam moale, că e dator să se respingă cuvintele lui Hänel.

După o polemică a lui Virchow contra cancelariului, desbaterea s'a închis.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Sebeș în 27 Ianuarie 1882. (V.) Trebile aici din și în și se desvoaltă tot mai nesuferibile, tot mai asiatic.

Afacerea comisiunei scoalei industriale încă nici nu s'a limpedit, nici n'ajuns încă pre basa legală; de oare-ce Universitatea fondului regiu a hotărât mai nainte una, și deci s'a făcut mai târziu alta, de tot contrară; de oare-ce aceasta încă nici nu i aprobată, nici hotărârea universității nu i reasumată, nici schimbată.

Însă poate că toate aceste nu numără nimica, pentru că vedem că acum aici cu voința și ajutorul de mai sus toate sunt cu puțință.

Destul, că cu toate aceste, partea comisiunei, ce a ramas (Rumpf-commission) fără nici o sfială, fără nici o îndreptățire, fără nici un statut a mers pe calea apucată mai departe.

Manipulațiunea venitelor din averi publice (1000 fl. dela Universitate 200 fl. dela comuna Sebeș, și 200 fl. v. a. din cassa scaunală a Sebeșului), precum și spesele scoalei industriale de aici dela început incoace se purta, conform legii, prin cassa orașenească de aici.

Astăzi comisiunea s'a apucat și-a dat toată aceasta manipulațiune unei persoane private, unui membru din comisiune, și încă fără nici o condițiune, fără nici o mărginire.

Minutat!

Oficiul de notariu până acuma îl purta un membru al comisiunei. Astăzi însă comisiunea s'a pus și pe calapodul apucat a investit cu acest oficiu pe un dascăl dela scoala evangelică.

Pentru că și această instituțiune publică, comuna susținută din averea tuturora, se fie deplin evangelică nu lipsese alta, decât numai încă ca comisiunea în frunte cu oficiul central al universității se depună omagiile la picioarele poate că a cutărui superintendent.

Pre unii dintre instructorii vechi cu decrete dela cea școală industrială astădată i au eschis simplaminte fără ai mai incunoscința din motiv că n'au calificațiune, de și au absolvit universități din Pesta și Cluj, și pentru că sunt funcționari publici.

Această eschidere a poruncit-o dl comes. Scim și aceasta din ce motiv.

Însă dreptul și iubitoriul de pace domnu comes scie, că Albert Leonhardt senator magistratual aici, curatorul besericei evangelic de aici, no tariul consistoriului cercual evangelic de aici, și încă și dorere, conducătoriul ca din noiri, al oficiului comunale de aici — este dascăl (de scoatere de ochi) de limba maghiară la scoala evangelică de aici cu 400 fl. v. a. leafă anuală; că prelegerile le ține prompt și regulat în oarele oficiului seu, Marța și Vinerea de la 3—4 după prânz; și că tot în oarele oficiale plinesce și zile întregi în loc și pre la parochiele evangelic dinpregiuru chiămarea sa ca notariu al consistoriului cercuale, că mai departe registrantul și protocolistul Krauss este și notariu la reuniunea de păstrare și imprumuturi evangelică de aici, care oficiu îl plinesce tot de una

pentru leafă fixă în fiecare Mercuria și Sâmbătă după ameața și în schimb apoi arhivele și registrele magistratuali, și mai ales cele orfanale să bucură de cea mai brulantă confuziă și neglijința. Dl comes aceste nu le opresce, tace. Va sci de ce, însă și noi scim de ce.

În 25 Ianuarie a fost adunarea reprezentanței. Însă senatorul Leonhardt Albert, pre care, durere și astăzi îl vedem confusând vreau se dic conducând acea adunare în omnipotența sa n'a aflat vrednic nici a pomeni de dimisionarea unor membri din comisiunea scoalei industriale cu atât mai puțin de alegerea în locul lor.

Bag seama i mai place a fi în fruntea lucrurilor neîntrege. După cum stau lucrurile apoi nici nu știu când va avè pofta de a completa acea comisiune ciungă.

Aceste le recomandăm deosebitei atențiuni a dlui comes; numai puțin cele premerse pre cum și cele ce negreșit va urma încă.

Din acest motiv neam bucura foarte dacă ar urmări cu viuă atențiune ce se comunică publicului de prin aceste părți pentru că sunt curatul adevăr.

Se cetească și se judece însă fără parțialitate pentru că nu ne spăriem de nici una.

Nimic nu ține cât lumea, numai adevărul și dreptatea; nici nu i tot aur ce scilipesce; iar ur'a este cel mai periculos, cel mai rău svătuitoriu.

Preste tot însă cerem, ca un adevărat dignitaru se lucre și se sacrifice numai pentru binele statului, care constă în dreapta cărmuire și în împăciuirea cetățenilor.

Varietăți.

* (Ajutoare pentru meseriași.) Comitetul Asociațiunei pentru spriginirea învățăcelor și sodalilor români meseriași din Brașov publică următorul concurs: Devenind vacante două ajutoare de câte 50 fl. v. a. pe an, din cele destinate pentru învățăceli români, cari se vor apleca la una din meseriile: de postovar, mașinist, argăsitor, pălărier, cordoner, clopotar, compactor, croitor și butrar, se publică concurs.

Suplicele pentru aceste ajutoare sunt a se adresa la subcrisul comitet până la 30 Martie 1882 provădute:

1. Cu estras de botez din care să se vadă că este român și că posedă etate de 14 ani;

2. Atestat de școală din care să se vadă că a parcurs 4 clase normale și pricepe încâtva limba maghiară sau cea germană.

3. Revers dela părinți sau dela Tutorii copilului, că vor alăsa copilul să învețe meseria pentru care a concurs.

4. Un esemplar din contractul încheat cu vre un Măestru din Brașov pentru vre una din meseriile de mai sus din care să vadă, că copilul se află la meserie de cel puțin o lună de zile.

Comitetul Asociațiunei pentru spriginirea învățăcelor și Sodalilor români meseriași.

Brașov 15/27 Ian. 1882.

B. Baiulescu. m. p. I. Bozocan. m. p. pres. not.

* Sub comitetul despărțământului XII al Asociațiunei se adresează către inteligența din acel despărțământ cu apelul următoriu:

„Recunoscut fiind acel adevăr, cumcă fie care națiune, ori care popor numai prin promovarea literaturii sale naționale, prin înaintarea în știință, în arte și în industrie poate ajunge la dorita bunăstare culturală și materială, la înflorire și la culme; pre basa acestui adevăr nesuesce și „Asociațiunea transilvană pentru litera-

tura și cultura poporului român" a-și rezolva problema ce și-a impus, care numai prin întrunirea și asocierea poterilor spirituali și materiali a tuturor adeptilor sei, — cari trebuie se fie toți fiii națiunii române — se poate efectui!

Spre ajungerea acestor mărețe scopuri a emis subscrisor sbn comitet apelul seu de sub Nr. 8 din anul trecut către întreaga inteligență din acest despartământ, pentru îmbrătoșarea mai cu căldură în numer mai însemnat a scopurilor asociațiunii — făcându-se membrii ordinari eventual ajutători, care trebuie cu dorere să anunțăm — nau produs până acuma rezultatul dorit pentru asociațiune, de oare ce numai puțini membrii s'au înscris!

Reînoid apelul nostru supramamintit; pe basa recercării onorabilului comitet central dela Sibiu de sub Nrul 361. 1881, ne împlinim o plăcută datorință, invitându-vă de nou cu insistință și stimă frățescă, să binevoiti a conlucra din resputeri și inomise în cercul activității d-veastre spre înmulțirea membrilor asociațiunii: ordinari, cari au a solvi câte 5 fl. și ajutători, cari au a solvi câte 1 fl. v. a. premergând d-voastră în frunte cu esemplul, ținându-vă de detorință și onoare națională, cât mai curând a trimite taxele anuali încasate și dela alți membrii noi acestui subcomitet cu atât mai vârtos căci membrii ordinari se recompensează cu foia Asociațiunii „Transilvania“, și fiindcă sîntem în pozițiune plăcută a vă avisă că dorința noastră cea mai ferbinte se va realiza. Adunarea generală a Asociațiunii trans. din anul acesta se va ținea în luna lui August aici în Deej.

Acum, ori nici odată! se ne facem cu toții datorința națională pre deplin.

Primire mai deamă nu putem pregăti areopagului culturai noastre naționale, decât făcându-ne cu toții membrii.

Din ședința subcomitetului despartământului XII. al Asociațiunii.

Deej 25 Ianuaru 1882.

Gabriel Man, Petru Mureșan,
director. secretariu

* (Necrolog.) Alexie Oniț jude reg., Dionisie Oniț, Gliceria Oniț (căs. Pipoș) și Maria Oniț, ca copii, — mai departe Teresia Katana (căs. Oniț), ca noră și Basiliu Pipoș ca ginere, precum nepoții și numeroasele rudeni aduc cu inimă frântă de durere la cunoscință, că neuitata lor mamă, soacră, respective iubită bunică și rudeniă: ved. după *Ioane Oniț* nasc. *Maria Trandafir*, a reposat în Domnul la 17/29 a lunei curente după primirea santei cuminecături în etate de 80 ani, în urma unui morb îndelungat de slăbiciunile bătrânețelor. Remășițele pământesci ale repausatei se vor astruca la 19/31 Ianuarie 9 oare ant. merid. după rital gr. or. în cintirimul gr. or. sêrbesc din Seghedin.

Fiei țerena ușoară!

Seghedin în 17/29 Ianuarie 1882.

* (Necrolog) Ioan Văteșan paroch gr. or. ca soț în numele său, fiilor Ioan preot la Căpêlna inferioră și fca Elisaveta și în numele tuturor celorlalte rudeni, frați și surori, unchi și mătușe, cu inima în frântă cuprinsi de cea mai mare durere, anuncie trista scire despre moartea mult iubitei sale consoațe *Elisaveta Văteșan* nescută *Brenduș* după un morb de 2 săptămâni de vêrsat în etate de 41 ani după o fericită căsătoriă de 25 ani. Cu cele sufletesci împărtășită în 26 Decemvre la 12 oare noaptea sau mutat la cele eterne lăsând pe ai sei în grele suspinuri și amintiri bune din par-

tea înturor concetățenilor de aicea. În 28 Decemvre sau astrucat în Cimitiriul local.

* (Afacerea cu Grecii din Brașov) cetim în „Gaz. Transilv.“ următoarele: Lădile de bani dela biserica „grecească“ au fost transportate Joi cu escortă din cancelaria bisericeii la d-nul fôispan, președintele comisiei administrative instituite de către d. ministru. Acest fapt caracterizează destul de bine noua fasă în care a intrat procesul secular bisericesc al Românilor cu Grecii. Nu înțelegem de ce nu s'a făcut aceasta transferare cu patru zile înainte, când d. vice-span din cauza ososițiunii curatorilor „greci“ a fost silit se recuire chiar gendarmeria. De atunci încă d-nii curători refuză categoric de a preda cheile casselor de fer și dacă a fost de lipsă transportarea lor apoi trebuia să se facă încă de Sâmbătă. Prima vizită a d-lui vice-span a fost acompaniată și de unele momente dramatice. Așa ni se spune, că unul dintre d-nii „Greci“ l-a întimpinat cu cuvintele patetice: „Numai peste trupurile ncastrate veți pute ajunge la cassa bisericeii!“

Se vede că aceasta eroică declarare a făcut oarecare impresiune asupra d-lui vice-span, căci după ce, cu ajutorul gendarmilor a depărtat de lungă cassă trupurile revoltate ale cinstiților curatori „Greci“, puind sigilul pe ea, sa abătut totuși dela intențiunea de a-o transporta, ca „să nu mai facă svon“ și numai la cerearea d lor „Greci“ a pus pe un polițist să pădască la ușa cancelariei. După patru zile inse sa gândit altfel, cum vêdurăm „Grecii“ rămâind din parte-le consecuenți în refusul lor de a preda cheile. Dram'a însă și-ar ajunge culmea, dacă după vreo două săptămâni, după ce vor sosi cheile de la Weithem, cu care se se poată deschide cassa sar găsi întrênsa numai nesc documente vechi și cărți de rugăciune de la muntele Atos!

Posta din urmă.

Dela Berlin se telegrafează că „Nord deutsche Allg. Ztg.“ reproduce la loc distins o conversațiune dintre doamna Adam (Iulietta Lambert) și Acsacoff despre posibilitatea unui resboiu germano-francez.

Doamna Novicoff publică în „Contemporary Review“ un articol despre crisa serbească cu ocasiunea destituirei Metropolitului Mihail din Belgrad. Articolul est o erupțiune turbată contra Austro-Ungariei. Este un semn al situațiunii când o agentă notorică a Rusiei scrie astfel contra Austro-Ungariei.

Despre discursul lui Scobelef, după o telegramă dela Berlin la „P. Ll.“, care este îndreptat provocator în contra Austro-Ungariei și Prusiei observă „Kreuzzeitung“ cu locurile politice ale discursului vor fi obiect de esplicațiuni. „Kreuzzeitung“ se mira foarte mult de un astfelu de discurs dela un general în activitate.

„N. fr. Pr.“ anunță că discursul lui Scobelef dela bancheta cuprins și pasagiul, că Rusia mai are cu Austria și o răfuială veche de răfuit. La ce Acsacoff a reflectat că discursul acesta va afla resunet la marea adriatică, la marea neagră și pe câmpiile Bosniei.

Lista

Domnilor contribuenți pentru balul dat în favorul esposițiunii române ținute în Sibiu în August 1881.

I. Prin Dl Dionisiu Roman, v. notariu colectant în Mediaș. Dela dd-nii: Dionisiu Chendi, adm. protopop 1 fl., Ioane

Bozoșan, paroch gr. ort. 1 fl., Ioane Dorca, paroch gr. ort. 50 cr., Simion Ianculescu, notariu, 50 cr., Artimon Blăjan, paroch gr. cat., 50 cr., George Langa, econom, 30 cr., suma 3 fl, 80 cr.

II. Dr. Aureliu Maniu, avocat în Oravița, 5 fl. suma 5 fl.

III. Dr. Aureliu Kisbach, medic colectant în Cămpeni. Michail Andreica, proprietariu, 1 fl., Morcan Teodor, jude comunal, 1 fl., Iosif Vassiu, jude comunal, 8 fl., I. Nicola, preot, 1 fl., Nic. Candrea, not. 1 fl., Dumitru Todea, jude comunal, 1 fl., Sebastian Hendel, 1 fl., Ioane Birlea, 1 fl., Const. Cathisicla, paroch, 1 fl., Ioan Todea, not. 1 fl., Sim. Marcu, propr. 1 fl., Dr. Aureliu Kisbach, medic, 1 fl. = 12 fl.

IV. Patriciu Dragalina, prof. colectant în Caransebeș, dela dd-nii: Ioane Popasu, episcop, 10 fl., Almajanul, generariu 5 fl., Sebeșanul, vice-colonel, 2 fl., Fil. Musta, protosing. 2 fl., Iuliu Pușcariu, v. notariu, 1 fl., Vas. Măndreanu, prof. 1 fl., St. Velovan, prof. 1 fl., Gavrilă Zavoian, căp. de pol. 1 fl., I. I. 50 cr., Ioan Bartolomei, secret. 1 fl., Ilie Curescu, locot. pens. 1 fl., Aureliu Maniu, cant. 1 fl., Filip Adam, refer. 1 fl., Georgiu Dic, cont. 1 fl., Lad. Bordaș, adv. 1 fl., Ioan Nemoian, prof. 1 fl., Patriciu Dragalina, prof. 1 fl., Ioan Peța, comers. 1 fl. = 32 fl. 50 cr.

V. Marcu Moldovan, notariu colectant în Petrila, dela dd-nii Marcu Moldovan, not. 5 fl., Stefan Radic, vice prot. 3 fl., Brendusec Avram, 1 fl., Petru Parasciv, jude com. 2 fl., Ioan Stef. Preda, teol. abs. 1 fl., Petru Stef. Preda, inv. 1 fl., Dumitru Birău, par. 1 fl., Avram Stanca, paroch, 1 fl. = 15 fl.

VI. Stefan Albu prof. colectant în Brad, dela dd-nii: Simeon Ardeu, paroch, 1 fl., Iuliu I. Roșca, publ. Bucuresci, 1 fl., I. Petrișor, acs. 1 fl., I. Lusfu, plug. 2 fl., Amalia Albu, 1 fl. = 6 fl.

VII. Georgiu Fogarași, colectant în Lipova, dela dd-nii: Georgiu Fogarași, 2 fl., N. Șerban și fiul, 1 fl., Borbola, adv. 1 fl., I. Țerean, protop. 1 fl., Gr. M. Marinescu, propr. 1 fl., Ioan Ardelean, jurist 50 cr., Stef. Drasca, comers. 1 fl., Daniil P. Simion, comers. 1 fl., George Cojocariu, comers. 1 fl., Atanasiu Poppi, 1 fl., Lazar Ciceiu, comers. 1 fl. = 11 fl. 50 cr.

VIII. Nicolau Zigrea, avocat, colectant în Oradea-mare, dela dd-nii. Popa dela Toia sup. 2 fl., Demet. Moga, notariu 2 fl., Ieroteiu Beleş, protosing. 7 fl., N. N. 1 fl., Simion Bica, protop. 2 fl., Teod. Filip, adm. prot. 5 fl., I. Vesa, paroch, 2 fl., Pavel Moga, paroch 1 fl., Ilie Lungu, 2 fl., Petru Suciu, asesor, 2 fl., Maria Suciu n. Boczkó, 2 fl., Lucreția Suciu, 1 fl., Nic. Briciu, preot, 1 fl., Teodor Popp, 1 fl., Ioane Popp, 1 fl., N. N. 1 fl., I. Poienariu, jun. ofic. 1 fl., Ponoran, 1 fl., Toma Păcală, paroch, 1 fl., Silviu Rezeiu, secret. 1 fl., Nicolau Zigrea, adv. 5 fl. = 42 fl.

IX. Corneliu Cioran, chef de bancă, colectant în Brăila, dela dd-nii: N. Neamțu. ing. Bucuresci, 15 franci., Corneliu Cioran, Brăila, 10 franci, G. G. Erimie, propr. 20 franci, V. P. Sas, propr. 20 franci, A. I. Eremie, propr. 10 franci, Dr. Ioan Arsenie, med. 10 franci, Dtru Eremie propri. 10 franci, I. Măndrovicean, funet. 5 franci. G. Avesalom funcț. 5 franci = 105 franci 48 fl 56 cr.

X. Ioane Droc, adm. prot. colectant în Mercurea, dela dd-nii: Ioane Droc, adm. prot. 5 fl., Dr. Muntean, medic, 1 fl., Ioan Măcelariu, proprietariu mare, 3 fl., Nicolau de Popp, pretor, 5 fl., Basil Greavu, subjude, 2 fl., Dr. C. Albu, avocat, 1 fl., George Popp, com. 1 fl. = 18 fl. Suma totală 194 fl. 36 cr. Adecă una sută nouăzeci și patru de floreni și 36 cr. v. a. această sumă precum și superplusul de 549 fl. 44 cr. cu totul deci 743 fl. 80 cr. — venit curat, sau predat comitetului central al esposițiunii române spre ulterioara afacere.

Subscrisul comitet își ține de sacra datorință a esprima totodată mulțămita sa pu-

blică atât domnilor colectanți precum și domnilor contributori.

Sibiu în 30 Ianuarie 1882.

Comitetul arangiatoriu:

E. Măcelariu m. p., Dr. N. Olariu m. p.,
pres. cassariu.

Loterie.

Din 1 Februarie 1882.

Brünn: 23 68 48 90 64

Bursa de Viena și Pesta

Din 31 Ianuarie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	118.—	117.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	88.75	83.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	108.50	108.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	93.50	98.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	128.—	128.—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	96.—	97.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorfire	96.—	95.50
Obligațiuni urbariale temeșane	94.50	93.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorfire	95.—	95.50
Obligațiuni urbariale transilvane	95.—	94.—
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	94.50	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	96.35	96.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	73.50	72.25
Datorie de stat în argint	74.50	73.25
Renta de aur austriacă	92.50	91.25
Sorți de stat dela 1860	—	81.—
Aeciuni de bancă austro-ung.	815.—	810.—
Aeciuni de credit austr.	275.25	277.—
Aeciuni de bancă de credit ung.	267.50	265.—
Sorți unguresci cu premii	112.—	112.—
Sorți de regularea Tisei	107.50	107.50
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	99.30	99.30
Argint	—	—
Galbin	5.63	5.61
Na oleon	9.54	9.53
100 marce nemțesi	58.55	58.50
London (pe polița de trei luni)	119.80	119.51

Nr. U. 100/1882.

[12] 2—3

Publicare de licitațiune.

În 24 Februarie 1882 st. n. (12 Februarie 1882 st. v.)

se va licita public în oficiul central al universității săsesci din piața mare Nr. 15 dimineața dela 9 până la 12 oare, arêndarea următorilor munți de pășune pe restimp de doi ani, va se dîcă pe 1882 și 1883 și adecă:

Nrul curent	Situatiunea	Mărimen suprafeței	Prețul de esclamar		
			stân Jug. gini	fl. cr.	
1	Cornu Pleschii	712	—	181	
2	Talmaciu	Nogovanu mare	1327	—	850
		Nogovanu mic	—	—	840
3	Talmaciu	Conțu mare	2245	—	771
		Conțu mic	—	—	875

Fie care doritoriu are la începutul licitațiunii adepune în bani gata un vadiu de 10 percente dela prețul de esclamar în mâine comisiei de licitațiune, care după terminarea licitațiunii, se înapoează acelor ce n'au obținut arênda; acelor însă cari au obținut arênda, li se socotesce în plata arêndeii, după ce au depus cautiunea contractuală.

Condițiunile mai de aproape ale arêndărei se pot vedè și înainte de ziua licitațiunii la oficiul central al Universității săsesci.

Sibiu 21 Ianuarie 1882,

Dela oficiul central al Universității săsesci.

Nr. 27—1882. civ.

[10] 3—3

Publicațiune!

Stefan Csiki, posesor în Zageru și soții lui, înaintând contra întregului posesorat de acolo petițiune pentru concesiunea regulării hotarului, s'a pus ca termin de pertractare ziua dela 10 Martie 1882 la 10 oare înainte de ameați în comuna Zageru în casa comunală, la care pertractare pe calea publicațiunii se invită toții interesați cu acea observare, că părțile absente se privesc că consimt cu regularea.

Din ședința tribunalului reg. din Elisabetopol ținută la 10 Ianuarie 1882.

Nagy m. p.,
pres.

Butal m. p.,
notariu.